

दक्षिणकाली नगरपालिका घोषणा पछिको
दोश्रो नगर परिषदको निर्णय सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा
दक्षिणकाली नगरपालिकाका प्रमुख एवं कार्यकारी अधिकृतज्यूद्वारा प्रस्तुत
आ.व. ०७३/०७४ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रमको सार्वजनिकीकरण सहितको मन्तव्य
मिति : २०७२/०९/२९ गते, बुधबार ।

आदरणीय महानुभावहरु,

यस दक्षिणकाली नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को लागि दोश्रो नगर परिषदबाट पारित बजेट, नीति तथा कार्यक्रम उद्घाटन एवं सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा हाम्रो आमन्त्रणलाई स्वीकार गरी पाल्नु हुने

श्रद्धेय प्रमुख अतिथि माननीय संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास राज्यमन्त्री कुन्ती कुमारी शाहीज्यू,
विशेष अतिथि माननीय सांसद राजेन्द्र कुमार के.सी.ज्यू,
विशेष अतिथि माननीय सांसद रुपा महर्जनज्यू,
विशेष अतिथि माननीय सांसद विनोद श्रेष्ठज्यू,
विशेष अतिथि काठमाडौं महानगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृतज्यू,
विशेष अतिथि श्रीमान स्थानीय विकास अधिकारीज्यू,
विशेष अतिथि ईलाका प्रशासन प्रमुखज्यू,
जिल्ला स्तरीय राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,
नगर स्तरीय राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,
विषयगत कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,
विभिन्न संघ-संस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु,
राजश्व परामर्श समितिका सदस्यज्यूहरु,
स्थानीय शान्ति समितिका संयोजकज्यू,
वडा नागरिक मञ्चका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु,
नागरिक सचेतना केन्द्रका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु,
नगरपालिकाका विकास साभेदारहरु,
विकास अभियानताहरु,
नागरिक समाज, समाजसेवी,
सुरक्षाकर्मी मित्रहरु
सम्पूर्ण संचारकर्मी मित्रहरु,
जेष्ठ नागरिक, समाजसेवी, बुद्धिजीवी लगायत आमिन्त्रित अतिथिहरुज्यू,
मेरा सहकर्मी नगरपालिकाका कर्मचारी साथीहरु,
उपस्थित सम्पूर्ण नगरबासी दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरुमा

यस दक्षिणकाली नगरपालिकाको दोश्रो नगर परिषदबाट पारित बजेट, नीति तथा कार्यक्रमको सार्वजनिकीकरण समारोहमा उपस्थित भई यस समारोहको गरिमा बढाई दिनु भएकोमा सम्पूर्ण महानुभावहरुप्रति हार्दिक स्वागत एवं सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

त्यसै गरी यस पावन अवसरमा म राष्ट्र र जनताको लागि आफ्नो जीवन समर्पण गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात वीर शहिदहरु तथा भूकम्पबाट मृत्यु हुने नगरवासीहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

“कृषि, वन, उद्योग, धार्मिक, पर्यटन सहित संस्कृति संरक्षणको सार, दक्षिणकाली नगरपालिकाको पहिचान, समृद्धि तथा विकासको आधार” भन्ने नाराका साथ अगाडी बढेको यो नगरपालिका नेपालको मानचित्रमा काठमाडौं राजधानी शहरबाट करिब १८ कि.मी. दक्षिण भेगमा अवस्थित छ । साक्षात शक्तिपिठ श्री दक्षिणकाली माताको नामबाट नगरपालिकाको नामाकरण गरिएको हो । साविकमा ६ वटा गा.वि.स. चाल्नाखेल, सेतिदेवी, शेषनारायण, दक्षिणकाली, टल्कु डुडेचौर र छैमलेलाई मिलाई दक्षिणकाली नगरपालिकाको रुपमा वि.सं. २०७१ मंसिर १६ गते नेपाल सरकार मन्त्री परिषदबाट ६१ वटा थप नगरपालिकाका घोषणा गर्ने क्रममा यो नगरपालिका घोषणा भएको हो ।

दक्षिणकाली नगरपालिकाको क्षेत्रफल ४२.६ वर्ग कि.मी., CBS २०११ अनुसार जनसंख्या २४,२९७ जनघनत्व ५७० प्रति वर्ग कि.मी रहेकोमा नगरपालिका घोषणा हुँदा जनसंख्या लगभग २६,४४४ रहेको छ । साविक ६ वटा गा.वि.स.लाई नगरपालिका घोषणा गरी १५ वडामा विभाजन, ६ वटा संयुक्त वडा कार्यालय र १ नगरपालिका कार्यालय स्थापना गरी ७(सात) स्थानबाट आमजनतालाई सेवा प्रदान गरिएको छ ।

धार्मिक तथा ऐतिहासिक पवित्र शक्तिपिठ, धार्मिक स्थलहरु लगायत विभिन्न मौलिक साँस्कृतिक, प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण संस्कृतिको अनुपम नमुना हो दक्षिणकाली नगरपालिका । जैविक विविधता तथा प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण र विविध जातजाति, भाषाभाषी र धर्मावलम्बीहरुको साभना बसोवास यस नगरपालिकामा रहेको छ ।

आदरणीय महानुभावहरु,

जनताले आफ्नो आवश्यकतालाई सम्बाधन गर्ने योजनाहरु आफ्नो सहभागितामा छनौट गर्न सक्नु भन्ने सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवधारणा अनुरूप सबै वडावासीहरुको व्यापक सहभागिता, वडा नागरिक मञ्चको पूर्ण सक्रियता लगायत विषयगत योजना तर्जुमा बैठक, एकिकृत योजना तर्जुमा समितिको बैठक, राजश्व परामर्श समितिको बैठक, विभिन्न सरोकारवालाहरुसंग अन्तरक्रिया छलफल र समन्वय गरी नगरपालिकाको बोर्ड बैठकबाट तयार पारिएको आगामी आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को वार्षिक नगर विकास योजनाको प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको विवरण सहित यहाँहरु सामु उपस्थित भएको छु ।

स्थानीय निकायहरु सरकारका विषयगत कार्यालय मात्र नभएर जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकार पनि हुन । निर्वाचित जनप्रतिनिधि विहिनताको जटिल एवं विषम परिस्थितिमा पनि सर्वदलिय प्रतिनिधिहरुसंगको समन्वयमा सिमित श्रोत साधनको अधिकतम परिचालन गरि बढ्दो शहरीकरणको व्यवस्थापन तथा जनतालाई आधारभूत शहरी सेवा-सुविधा उपलब्ध गराउने काममा कुनै किसिमको कमी कमजोरी हुन नदिन सिङ्गो नगरपालिका परिवार जिम्मेवार भई निरन्तर प्रयासरत रहेको कुरा यहाँहरु सबैमा अनुरोध गर्न चाहन्छु । साथै वर्तमान परिस्थितिमा समुदायमा आधारित वडा नागरिक मञ्च, टोल विकास संस्थाहरु, नागरिक समाज, नागरिक सचेतना केन्द्र, पेशागत संघ-संगठन लगायत अन्य संघ-संस्थाहरुले नगरपालिका र नगरवासीहरु विच एउटा विश्वासिलो सेतुको रुपमा काम गरिरहेको छ । निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको व्यवस्था हुन नसकेता पनि जनमुखी

एवं जिम्मेवार राजनैतिक दलहरुको सहमति, समन्वय र सहयोगमा यस नगरपालिका अगाडी बढेको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय महानुभावहरु,

यस दक्षिणकाली नगरपालिकामा आर्थिक तथा सामाजिक विकासका प्रचुर सम्भावना हुँदाहुँदै पनि आन्तरिक श्रोत साधनको न्यूनताका कारण हाम्रो विकास प्रयास नेपाल सरकारको अनुदानमा नै पूर्ण निर्भर रहेको छ । नगरपालिकालाई प्राप्त सीमित श्रोत र साधनबाट नगरवासीका असीमित आवश्यकताहरु पुरा गर्न अवश्य निकै कठिनाई छ । यस नगर तथा आसपासका क्षेत्रहरुमा बढ्दै गई रहेको बसोबासले सडक, खानेपानी, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्य जस्ता शहरी आधारभूत सेवा सुविधाको मागमा थप दबाव पर्न गएको र यसलाई सम्बोधन गर्ने सन्दर्भमा उत्पादन मूलक उद्योग, व्यापारका साथै सेवामूलक उद्योगहरुको द्रुत विकासको लागि नीतिगत सुधार, सम्पूर्ण व्यवस्थापकीय क्षमता विकास, विकास साभेदारहरुको पहिचान र उपयोग जस्ता विषयहरुमा परम्परागत ढंगबाट मात्र नभई दीर्घकालिन एवं रणनीतिक दृष्टिकोणबाट सोच्न र सोहि अनुसार अल्पकालिन, मध्यकालिन, दीर्घकालिन योजना सहित क्रमशः अगाडी बढनु पर्ने बेला आई सकेको तथ्य पनि यस समारोहमा अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेटको मार्गदर्शन :

आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को प्रस्तावित उद्देश्य, नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा निम्न विषयलाई मार्गदर्शनको रुपमा लिईएको छ ।

- १ सहस्राब्दि विकास लक्ष्यहरु (MDGs), दीगो विकास लक्ष्यहरु (SDGs),
- २ चालु त्रिवर्षीय योजनाले निर्दिष्ट गरेको लक्ष्य र उद्देश्यहरु
- ३ संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको बजेट सिलिङ र मार्ग दर्शनहरु
- ४ स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन र नियमावलीहरु
- ५ स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९
- ६ सहभागितात्मक र समावेशी योजना तर्जुमा प्रक्रियाद्वारा प्राथमिकता निर्धारण भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरु
- ७ मन्त्रालयसंग गरिएको कार्य सम्पादन सम्भवताले परिलक्षित गरको सूचकहरु
- ८ वडा नागरिक मञ्चबाट सिफारिस भई आएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु

आदरणीय प्रमुख अतिथिज्यू तथा उपस्थित महानुभावहरु,

अब म आगामी आ.व. २०७३/०७४ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रमका बारेमा संक्षिप्तमा उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

आगामी आ.व. ०७३/०७४ को लागि नगर स्तरीय प्रमुख नीतिहरू:

सहरी पूर्वाधार तथा भौतिक संरचना विकास नीतिहरू:

- नगर स्तरीय योजना छनौट गर्दा दिर्घकालीन रूपमा प्रभावकारी हुने योजनालाई छनौट गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइएको छ । भौतिक पूर्वाधार विकास कार्यहरू जस्तै ढल, नाली, सडक पीच मर्मत एवं पुनः निर्माण, भवन, खानेपानी आदि कार्यको लागि योजना छनौट गर्दा जनसहभागिता बढी हुने क्षेत्रमा प्राथमिकता दिइने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा जनसहभागितामा सञ्चालन गरिने योजनाहरू उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गर्ने नीतिलाई चालु आ.व. मा जस्तै आगामी आ.व. मा पनि निरन्तरता दिइएको छ । सम्पन्न योजनाहरू उपभोक्ता समितिहरूलाई हस्तान्तरण गरी नियमित मर्मत सम्भार एवं अनुगमनको जिम्मा पनि उपभोक्ता समितिहरूलाई दिने प्रक्रियाको थालनी गरिने छ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्र व्यवस्थित बसोबासका लागि सहरी विकास मन्त्रालयसंग समन्वय गरी आवश्यक मापदण्ड बनाई कुनै एक स्थानमा Land Pooling कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्र जथाभावी जग्गा प्लटिङ गर्ने कार्यलाई पूर्ण रूपमा रोकिनेछ ।
- वातावरणीय प्रभाव, मूल्याङ्कन अध्ययन (EIA, IEE) गर्ने कार्यलाई जोड दिदै ठूला आयोजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन गरी सामाजिक, आर्थिक र वातावरणीय दृष्टिकोणबाट सम्भाव्य आयोजनाहरूको कार्यान्वयनमा जोड दिइने छ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्र संचालन भएका तथा संचालन हुने योजना र कार्यक्रमको समग्र अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्नका लागि स्थानीय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०६९ बमोजिम नगर स्तरीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति गठन गरी उक्त समितिलाई क्रियाशिल बनाइनेछ ।
- आगामी आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ मा नगर यातायात गुरु योजना (MTMP) पूर्ण रूपमा तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- यस नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि विस्तृत नगर विकास गुरु योजना निर्माण गरिनेछ ।

राजश्व व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिहरू:

- नगरको राजश्वको प्रमुख श्रोतको रूपमा रहेको घरजग्गा नक्सा पास, व्यवसायीक कर, घरबहाल कर, लगायतका कार्य प्रारम्भ गरी राजश्व असुलीमा प्रभावकारिता ल्याइनेछ र एकिकृत सम्पत्ति कर व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७२ तयार पारी आगामी आ.व. २०७३/०७४ देखि एकिकृत सम्पत्ति कर लागु गरिनेछ ।
- यस नगरपालिकाको नगर स्तरीय राजश्व परामर्श समिति तथा राजश्व प्रक्षेपण सम्बन्धी सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदनमा उल्लेखित सुझाव एवं सिफारिसलाई नगरपालिकाको राजश्व नीतिको आधारको रूपमा अवलम्बन गरिनेछ ।
- आन्तरिक श्रोतका कर, शुल्क, महशुल असुली व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाई नगर विकासको गतिलाई दिगो र भरपर्दो बनाउनको लागि राजश्व असुलीको योजनालाई निरन्तरता दिइनेछ । नगरपालिकालाई बुझाउनु पर्ने चालु आ.व.को कर, शुल्क, महशुल जस्ता करहरू समयमा नै बुझाउन प्रोत्साहित दिइनेछ । बक्यातौ बेरुजु एवं पेशकी

फछ्यौट गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरी असुल उपर गर्नु पर्ने रकम कडाईका साथ असुल उपर गर्ने नीतिलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

- दक्षिणकाली नगरपालिकालाई आर्थिक, सामाजिक र विकासको आधार मानी समग्रमा चार भागमा विभाजन गरी करका दररेटहरु निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- बेरुजुलाई निरुत्साहित गर्दै जाने क्रममा कुल स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेटको १ (एक प्रतिशत) भन्दा बढी रकम बेरुजु नबढने नेपाल सरकारको नीतिलाई सफलता प्रदान गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको न्यून आन्तरिक श्रोतले गर्दा भौतिक पूर्वाधार विकास निर्माण तथा सेवा सुविधा प्रवाहमा हुने वित्तीय श्रोतको कमिलाई पुरा गर्न संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, दातृ निकाय जिल्ला विकास समिति, विषयगत कार्यालय, संघ-संस्था, निजी क्षेत्र तथा नागरिक समाज लगायत सम्भाव्य सबै क्षेत्रको श्रोत साधनको अधिकतम परिचालन गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- आगामी आ.व. २०७३/०७४ मा नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानीमा कम्तीमा २५ प्रतिशतले बृद्धि हुने गरी कर संकलन कार्यलाई तिव्रता दिइनेछ ।

लक्षित वर्गसंग सम्बन्धित नीतिहरु:

- महिलाहरुको हक अधिकार र नेतृत्व विकासका लागि तालिम, सीपमूलक ज्ञान, अध्ययन भ्रमण, अन्तरकृया, गोष्ठी लगायतका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यस्ता कार्यक्रम संचालनका लागि महिला समूह तथा महिलासंग सम्बन्धित संघ-संस्थाहरुसंगको सहकार्य र साभेदारीमा जोड दिइनेछ ।
- महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी जनजाति, जेष्ठ नागरिक, मधेशी, मुस्लिम, अपाङ्गता भएका तथा पिछडिएका वर्गलाई सामाजिक परिचालनको माध्यमद्वारा सशक्तिकरण र आर्थिक विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ साथै उक्त कार्यक्रम गैर-सरकारी संस्था, महिला समूह, आदिवासी जनजाति, दलित समुदायका समुह संस्थाहरुसंगको सहकार्यमा कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- महिलाका लागि विनियोजित हुने रकमबाट महिला साक्षार कक्षा, लोक सेवा तयारी कक्षा जस्ता कार्यक्रम संचालन प्राथमिकताका साथ संचालन गरिनेछ ।
- बालबालिका शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका बाल अधिकारका क्षेत्रमा विभिन्न शैक्षिक संघ-संस्था सामुदायिक संघ-संस्था तथा गैर-सरकारी संघ-संस्थासंगको सहकार्य र साभेदारीमा विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- बालबालिका लक्षित कार्यक्रमहरुबाट गरिब तथा दलित विद्यार्थी, बालबालिकाहरुलाई छात्रवृत्ति, कम्प्युटर तालिम, पोशाक एवं शैक्षिक सामग्री उपलब्ध हुने गरि लगानी गरिनेछ ।
- नगरलाई बालमैत्री नगर बनाउन बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी रणनीतिक योजना तयार गरि संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, काठमाडौं तथा अन्य विकास साभेदारसंग समन्वय र साभेदारी गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगरक्षेत्रभित्र रहेको अल्पसंख्यक समुदायको पहिचान गरी तिनको मूल प्रवाहीकरणका लागि आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- लैंगिक विकासका लागि समानुपातिक व्यवहार, लैंगिक बजेट र सशक्तिकरण गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

शिक्षा र स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित नीतिहरू:

- जन-स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित प्रतिरोधात्मक, निदानात्मक, प्रवर्द्धनात्मक, उपचारात्मक तथा निरोधात्मक स्वास्थ्य सेवाहरू प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको सिद्धान्त अनुसार सञ्चालन गरिनेछ । सञ्चालनमा रहेका अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवालाई विस्तार गरी सहस्राब्दी विकास लक्ष्य प्राप्त गर्न योगदान पुऱ्याइनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार विकास एवं शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार ल्याउन यस आ.व.मा खानेपानी एवं सरसफाईको कार्य र भौतिक पूर्वाधारमा गरेको लगानीलाई आगामी आ.व.मा निरन्तरता दिइनेछ । साथै सार्वजनिक विद्यालयमा बालबालिका तथा महिला मैत्री शौचालयको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर सुधारका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेको सार्वजनिक क्षेत्रका शैक्षिक संस्थाको शैक्षिक गुणस्तर, विद्यार्थी संख्या र भौतिक पूर्वाधार तथा आवश्यक जनशक्तिको आँकलन गरी नगरबासीको सहयोग र समन्वयबाट पूर्वाधारको विकास गरी गुणस्तरीय शिक्षा प्रदानमा विशेष कार्यक्रम र बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका भित्र पर्ने सामुदायिक क्याम्पसहरूको व्यवस्थापन सुधार, पूर्वाधार विकास र गुणस्तरीय शैक्षिक कार्यक्रममा जोड दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धि जनचेतना अभिवृद्धि गरी HIV/AIDS, लागु पदार्थ तथा दुर्व्यसनी नियन्त्रण र तिनको हेरचारको लागि विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूसंग सहयोग, समन्वय र साभेदारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- पाठेघर सम्बन्धी रोकथाम तथा जनचेतना कार्यक्रम, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना, भिटामिन ए, पोलियो थोपा जस्ता कार्यक्रमहरू संचालनमा निरन्तरता दिइने छ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्रका महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूको सीप, क्षमता तथा नेतृत्व विकासका लागि क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

खानेपानी, ढल निकास तथा सरसफाईसंग सम्बन्धित नीतिहरू:

- हाल के.यू.के.एलले यस नगरपालिका भित्र वितरण गरेको खानेपानीको मूल श्रोत तथा जलाधार क्षेत्रमा रहेको पानीबाट के.यू.के.एलले प्राप्त गर्ने रकमबाट प्रभावित क्षेत्रमा खानेपानी वितरण गर्ने उसको जिम्मेवारी भएको हुँदा यस नगरको खानेपानी व्यवस्थित गर्न आवश्यक सहकार्यलाई अगाडी बढाइनेछ ।
- यस नगरपालिका भित्र खानेपानीलाई सबै नगरबासीको न्यूनतम आवश्यकता बमोजिम पुऱ्याउन हाल संचालनमा भएका खानेपानीका श्रोतहरूको व्यवस्थापन, वितरण, पाईपलाईनको मर्मत सुधार, वितरण प्रकृया र व्यवस्थापन सुधारलाई यसै आ.व. देखि विशेष जोड दिइनेछ ।
- मिति २०७२ बैशाख १२ र २९ गते गएको विनाशकारी भूकम्पबाट यस नगरपालिकाका विभिन्न स्थानमा पानीका मूल सुकी खानेपानीको समस्या भएको हुनाले उक्त स्थानहरूमा खानेपानी समस्या समाधानको लागि नगरपालिकाको आफ्नो श्रोत र खानेपानीसंग सम्बन्धित निकाय र संघ-संस्थासंग समन्वय गरी तत्काल आपूर्ति व्यवस्था सहज बनाउन प्रयास गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्रका पानीका श्रोतलाई एकिकृत गरी बृहत खानेपानी आयोजना संचालन गरी एक घर एक धारा अवधारणा अन्तर्गत स्वच्छ सफा पिउने पानी व्यवस्थापनको प्रयास गरिनेछ ।

- नेपाललाई सन् २०१७ भित्र खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा गर्ने नेपाल सरकारको नीति अनुरूप यस नगरपालिकालाई पनि खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा गरिनेछ ।
- बढ्दो शहरीकरण र बस्ती विकाससँगै ढलको व्यवस्थापन यस नगरपालिका भित्रको मुख्य समस्याको रूपमा रहेको छ । यस क्रममा नगर क्षेत्र भित्रका सबै गाउँ, टोल र बस्तीमा क्रमिक रूपमा ढल निकासको कार्यक्रमलाई सहरी विकास मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकाय मार्फत संचालनमा ल्याइनेछ र खानेपानी, ढल निकास र खुल्ला दिशामुक्त र सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना मूलक विविध कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- वागमती नदि लगायतका नगर भित्रका स-साना नदिहरूको सरसफाईका लागि सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गरी अभियानको रूपमा संचालनमा ल्याइएको नेपाल सरकारको सरसफाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

कृषिसंग सम्बन्धित नीतिहरू :

- निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई व्यवसायिक कृषितर्फ उन्मुख गर्दै व्यवसायिक कृषिलाई बजारको प्रतिस्पर्धी हुने र गुणस्तरोय उत्पादनका लागि कृषिका सबै सरोकारवालाहरू उत्पादक प्रशोधनकर्ता, व्यापारी समेतको माग र आवश्यकता अनुसार उपलब्ध स्रोतको आधारमा सहजीकरण गर्ने नीति लिइने छ ।
- कृषि पेशा नगरवासीहरूको प्रमुख पेशा मध्ये एक हो । जीविकोपार्जनका लागि परम्परादेखि गरिदै आएको धान, आलु, मकै, कोदो लगायतका खेति र पशुपालनमा ठूला संख्यामा नगरवासीहरू संलग्न छन् । कृषिको आधुनिकीकरण र व्यवसायिकताले पूर्णता पाउन सकेको देखिदैँ यस सन्दर्भमा कृषिमा आधुनिकीकरण र विषादीरहित व्यवसायिक खेतिलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- दीगो तथा समावेशी कृषि विकासको माध्यमबाट गरिवी न्यूनीकरणमा टेवा पुऱ्याउदै नगर भित्रका कृषियोग्य जमिनहरूमा बढ्दो जनघनत्व एवं आवास क्षेत्रहरू विस्तारित हुँदै गइरहेको अवस्थामा वचेको कृषियोग्य जमिनलाई संरक्षण गरी प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्दै उच्च मूल्य प्राप्त गर्ने खालका नगदे वाली उत्पादनमा कृषकलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- सिंचाईको विस्तार, कृषि उपजहरूको बजारमा पहुँच, उन्नत जातको बीउ विजन, मलको उपलब्धता, माटो परीक्षण र कृषि विमा जस्ता कार्यक्रम मार्फत व्यवसायिक कृषि प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ । स्थानीय कृषकहरूको उत्पादन सहज विक्री वितरणका लागि केन्द्र, हाटबजार, चिस्यान केन्द्रहरू स्थापना गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका हालसम्म उपत्यका भित्र रहेका नगरपालिका मध्ये सबैभन्दा बढी कृषि उपज उत्पादन हुने कृषि योग्य जमिन भएको र नगरवासीहरूको आम्दानीको प्रमुख स्रोत कृषि उपजनै भएको हुँदा कृषिलाई आधारमानी विभिन्न कार्यक्रमहरू अगाडी ल्याइनेछ ।
- नगरको कृषि तथा पशु नीति बमोजिम एकिकृत पशु र कृषि सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरी व्यवसायीक कृषि तथा पशुपालन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । पशु विमा कार्यक्रमका सम्बन्धमा कृषक र सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गरी पशु विमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सतह सिंचाइ, लघु सिंचाइ एवं वर्षाको पानी सङ्कलन गर्न लगानी तथा अन्य सुविधा वृद्धि गर्नुको साथै कृषि उत्पादन वृद्धिमा सहयोग पुऱ्याउन निश्चित अवधिका लागि विपन्न, एवं जोखिममा परेका कृषकहरू तथा त्यस्ता सेवा नपगेका नगरक्षेत्रलाई लक्षित गरी एकीकृत कृषि उत्पादन आयोजना सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइने छ । साथै साना सिंचाई आयोजनाहरूलाई विशेष प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउन पहल गरिने छ ।

सूचना प्रविधिसंग सम्बन्धित नीतिहरू:

- नगरपालिका भित्रका स्थानीय पत्रपत्रिका तथा आम संचार माध्यमको संरक्षण र सम्बर्द्धनका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । नगरपालिकाको विकासलाई सञ्चारसँग आवद्ध गरी पत्रकारिताका माध्यमबाट सुशासन एवं पारदर्शिता कायम गर्ने नीति लिइनेछ । विकास योजना एवं आर्थिक विकाससँग सरोकार राखी सूचनाहरु सम्प्रेषण गर्ने पत्रपत्रिकालाई प्रोत्साहन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- यस नगरपालिकाका प्रकाशनहरुलाई नियमित र व्यवस्थित गर्दै नगरपालिकाका सबै गतिविधिहरुबाट नगरवासीहरुलाई सु-सूचित गरिने र पारदर्शी बनाइनेछ । यस नगरपालिकाका सबै सूचनाहरु एवं जानकारीहरु यस नगरपालिकाको Website : www.daxinkalimun.gov.np मा राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । सुशासन तथा विद्युतीय सुशासन प्रणालीलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- हरेक वडाहरुमा अनिवार्य Internet को प्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ नियमित रुपमा जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, काठमाडौं र मन्त्रालयमा पठाउन, पर्ने प्रतिवेदनहरु Web Base Reporting गर्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्नका लागि बैकिङ्ग प्रणालीबाट भत्ता वितरण गर्ने, website मार्फत भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिको विवरण सार्वजनिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यलाई वैज्ञानिक एवं प्रभावकारी बनाउन सवै वडा कार्यालयहरुमा सफ्टवेयरमार्फत घटना दर्ता गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिएको छ ।
- वित्तीय व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित योजना तर्जुमा कार्यान्वयन तथा अनुगमन, मूल्याङ्कन सम्बन्धि सम्पूर्ण सूचना तथा तथ्याङ्कलाई नगरपालिका सूचना प्रणाली(Municipality Informational System) मा आवद्ध गरी प्रभावकारी बनाइनेछ ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धित नीतिहरू:

- फोहोरमैलाको उत्पादनमा कमी (Reduce), प्रशोधन (Recycle), पुनः प्रयोग (Reuse) लगायतका कार्यहरुलाई टोल र वडा देखिनै प्रोत्साहित गरी बैज्ञानिक र व्यवस्थित फोहोरमैला संकलन र व्यवस्थापनको कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ । यस कार्यमा टोल सुधार समिति, क्लब, युवा समुह लगायत सामाजिक संघ-संस्थाको सहभागिता र सकृयतालाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- कुहिने तथा नकुहिने फोहोर व्यवस्थापनका लागि Land field Site को व्यवस्था गरिनेछ । प्लाष्टिक भोला प्रयोगलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
- माटो, ढुंगा, वालुवा र गिट्टी जस्ता खनिजजन्य तथा प्रकृतिजन्य उद्योग संचालनका लागि उद्योगको आकार प्रकार हेरी प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण (IEE), वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) अनिवार्य गरिनेछ ।
- भूकम्प, बाढी, पहिरो तथा आगलागी जस्ता विपदहरु न्यूनीकरण तथा तिनबाट हुन सक्ने जनधनको क्षतिबाट बचाउन नागरिक सचेतनाका कार्यक्रम संचालन गरिनुका साथै दमकल, एम्बुलेन्स लगायत अन्य उपकरण प्रयोगका लागि काठमाडौं महानगरपालिका एवं अन्य नगरपालिकासंग सहकार्य गरिनेछ ।
- विपद् व्यवस्थापन कोष खडा भई सकेकोमा चालु आ.व. २०७२/०७३ मा केहि रकम विनियोजन गरिएको छ भने आगामी आ.व.हरुमा समेत सो कोषमा रकम बृद्धि गर्दै लगिनेछ ।

- विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कामलाई व्यवस्थित रूपले संचालन गर्नका लागि गठित नगर स्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई क्रियाशिल बनाउने र नगरपालिका क्षेत्र भित्रका फर्पिङ बसपार्क चौर र पञ्जल गणेश चारलाई खुल्ला क्षेत्र घोषणा गरी सकेकोमा आगामी आ.व.मा समेत थप खुल्ला क्षेत्रको पहिचान गरी घोषणा गरिनेछ ।
- वायो ग्याँस, सुधारिएको चुलो, लगायतका बैकल्पिक उर्जाहरु सौर्य उर्जाको माफत हाम्रो नगर उज्यालो नगर कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ । यस कार्यक्रम संचालनको लागि बैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्थाहरुसंगको सहयोग र सहकार्यमा जोड दिइनेछ ।
- नेपाल सरकारले तयार गरी लागु गरेको वातावरणमैत्री स्थानीय शासनको प्रारूप अनुसार यस नगरपालिकाले चाल आ.व.देखी नै कार्य आरम्भ गर्नेछ र यस प्रारूपलाई नगरपालिकाले मूल नीतिको रूपमा लिई सम्बन्धित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने छ ।
- वातावरण व्यवस्थापनको लागि संस्थागत विकास गर्ने विभिन्न निकायहरुको भूमिका र जिम्मेवारीमा स्पष्टता ल्याई पूर्वाधार विकास कार्यलाई वातावरण मैत्री बनाइनेछ ।
- प्राकृतिक वातावरणको संरक्षण, पुनः स्थापना र दिगो उपयोगमा जोड दिई पानी, वायु तथा ध्वनी प्रदुषण न्यूनीकरणका उपायहरु अवलम्बन गरिनेछ ।
- वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३ नियमावली, २०५४ ले वातावरण संरक्षण सम्बन्धि विभिन्न व्यवस्थाहरु गरेको र वातावरण निर्देशिका, २०६१ अनुसार वातावरण संरक्षण कार्यक्रम तर्जुमा गरि लागु गरिनेछ ।

संगठनात्मक सुशासन, प्रशासनीक व्यवस्थापन तथा विकास नीति:

- नगरपालिकाको आन्तरिक प्रशासन चुस्त र दुरुस्त कायम गर्न सके मात्र नगरवासीलाई छिटो, छरितो, सरल र प्रभावकारी ढंगले सेवा सुविधा उपलब्ध गराउन सकिने भएकाले तत्काल यस नगरपालिकामा स्वीकृत दरवन्दी अनुरूप पदपूर्ति प्रकृया अगाडी बढाइनेछ ।
- नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको ज्ञान, सीप र क्षमता अभिवृद्धिका लागि क्षमता विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- नगरवासीहरुको आवश्यकता अनुसार सेवा सुविधा प्रवाहका लागि विकेन्द्रीकरणको सिद्धान्त अनुसार हाल ६ स्थानको संयुक्त वडा कार्यालयबाट सेवा प्रवाह गरिदै आएकोमा यसलाई अभि व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- यस नगरपालिकाको नयाँ भवन निर्माणका लागि नगरपालिका भित्रको उपयुक्त जग्गा छनौट गरी भवन निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ ।
- सुशासन कायम गर्न व्यवस्था गरिएको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परिक्षण प्रकृत्यालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- नगरभित्र संचालन गरिने विकास एवं प्रशासनीक कार्यमा सदाचार र सुशासनलाई जोड दिई वडा सचिवहरुलाई आ-आफ्नो कर्तव्य प्रति जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाइनेछ । साथै वडामा हुने प्रशासनीक खर्चलाई पनि समयानुसार व्यवस्थित गरिनेछ ।
- यस नगरपालिका र मन्त्रालय बिच भएको कार्य सम्पादन सम्भन्धिता बमोजिम कार्यकारी अधिकृत र नगरपालिकाका कर्मचारी बिच कार्य सम्पादन सम्भन्धिता गरी सेवा प्रवाह सरल, सहज एवं मितव्ययी बनाइनेछ ।

- यस नगरपालिकाको प्रशासनीक तथा साङ्गठनिक संरचना र संस्थागत प्रणालीलाई भरपर्दो चुस्त दुरुस्त, विश्वसनीय क्षमतायुक्त र प्रभावकारी तुल्याउन कार्यालयको काममा सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता, मितव्ययितालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- नेपाल सरकारले ल्याएको सामाजिक परिचालन कार्यक्रमका माध्यमद्वारा गठन भएका वडा नागरिक मञ्च, नागरिक सचेतना केन्द्रहरूको क्षमता विकास गर्न क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- कर्मचारीहरूको योग्यता, क्षमता, अनुभव र पद अनुसार आवश्यक मापदण्ड बनाई, शाखा, इकाई र वडा कार्यालयहरूको कार्यबोभको आधारमा मानवस्रोत परिचालन गरी पारदर्शीरूपमा मापदण्डको निधारण गरी राम्रो काम गर्नेलाई पुरस्कृत र नराम्रो काम गर्नेलाई दण्डीत गर्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- यस नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानी र नगरवासीलाई प्रवाह गर्नुपर्ने सेवा सुविधालाई मध्यनजर गरी नगरपालिकाको संगठनात्मक संरचनामा पुनर्संरचना गर्न संगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) सम्बन्धि अध्ययन गरी प्राप्त प्रतिवेदनको आधारमा आवश्यक प्रकृया अगाडी बढाइनेछ ।
- नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूको लागि कर्मचारी आचार संहिता निर्माण गरी लागु गरिनेछ ।

बस्ती विकास तथा भवन निर्माण नीति:

- शहरीकरणलाई व्यवस्थित र सुरक्षित गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको राष्ट्रिय भवन संहिता, २०६० (National Building Code) लाई यस नगरपालिकामा आ.व. २०७३/०७४ मा प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै यस नगरपालिका भित्र व्यवस्थित भवन निर्माणका लागि यस नगरपालिकाबाट स्वीकृत भवन निर्माण मापदण्ड, २०७२ - दक्षिणकाली नगरपालिका, लागु गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्र आवासीय, व्यापारीक र औद्योगिक क्षेत्रको पहिचान र वर्गीकरण गरी भू-उपयोग योजना निर्माण गरी लागु गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक जग्गाहरूको संरक्षणका लागि लगत राख्ने र सडक र सार्वजनिक जग्गाहरूको लगतकट्टा गर्ने कार्यलाई सम्बन्धित निकायहरूसँग सहकार्य गरी अगाडी बढाइनेछ ।
- नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति तथा अन्य सरकारी सार्वजनिक सम्पदाहरूको उचित संरक्षणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

अन्य नीतिहरू:

- जनसहभागिता मुलक तथा नतिजामुखी सार्वजनिक सेवा प्रवाहका निम्ति संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय गरिएको कार्य सम्पादन सम्भौता अनुरूप भू-उपयोग कार्यक्रम, भवन आचार संहिता, सडक मापदण्ड, राजश्व परिचालन, पूर्ण साक्षरता, पूर्ण खोप, धूँवा रहित चुलो सम्बन्धि कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, नियम र स्थानीय निकाय आन्तरिक प्रशासन नियमावलीमा भएको व्यवस्था अनुसार प्रोदभावी लेखा प्रणाली (Accrual Accounting System) प्रयागमा ल्याइनेछ ।
- बढ्दो शहरीकरण नगर क्षेत्रमा संचालन हुने सवारी साधनलाई व्यवस्थित गर्न बसपार्क, सार्वजनिक शौचालय, सडक बत्तिको व्यवस्थापनका लागी निजा क्षेत्रसँग समन्वय गरी सहकार्य गरिनेछ ।

- सुशासन, जनताको समिपमा सेवा सुविधा, दीगो, गुणस्तरीय र वातावरणमैत्री स्थानीय पूर्वाधार विकास, आर्थिक अवसरमा बृद्धि र त्यसमा जनताको सहज पहुँच तथा सामाजिक सशक्तिकरणलाई विकास प्रयासका प्राथमिकता क्षेत्रको रूपमा लिई वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- पर्यटकिय तथा हरित नगरपालिकाको रूपमा विकासका लागि पर्यटकिय स्थलहरु पार्क, भ्यूटावरहरु निर्माणमा निजी क्षेत्रहरुलाई प्राथमिकता दिईनेछ साथै धेरै नागरिकहरुको चहलपहल हुने सार्वजनिक स्थलहरुमा सार्वजनिक शौचालयहरु(पि.पि.पि.)अवधारणा अनुसार संचालनमा ल्याईनेछ ।
- नगरलाई पर्यटकीय नगरी बनाउन पर्यटन बोर्ड एवं अन्य सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी पर्यटन प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगर भित्र कार्यरत राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय, गैर-सरकारी संस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी सामाजिक परिचालन र विकास निर्माणमा सहकार्य गरिनेछ ।
- नगरको मुख्य बजार क्षेत्रमा सडक बत्ति व्यवस्थापन गर्न सौर्य उर्जा प्रविधिका लागि बैकल्पिक उजा प्रबर्द्धन केन्द्रको सहकार्यमा सडक बत्ति जडान गरिनेछ ।
- लैङ्गिक समविकासको अवधारणालाई जोड दिँदै नगर क्षेत्रभित्रका गैर-सरकारी संघसंस्था, सहकारी संस्था, विद्यालय जस्ता निकायहरुमा रहने कार्यसमिति, संचालक वा व्यवस्थापन समिति तथा नगरपालिकाबाट पूर्वाधार तथा सामाजिक क्षेत्रमा गरिने विकास निर्माण कार्यका लागि गठन हुने उपभोक्ता समिति वा निर्माण समितिहरुमा कम्तिमा ३३% महिला सहभागिता रहने नीतिलाई अनिवार्य गरिनेछ ।
- नगर क्षेत्रभित्र स्थायी बसोबास भएका जेष्ठ नागरिकहरुको उचित व्यवस्थापन तथा स्याहारका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने नीति लिइनेछ । जेष्ठ नागरिकहरुको उचित सम्मान, सामाजिक पहिचान कायम गर्न र पुनर्स्थापना गर्न आवश्यक कार्य गर्न पहल गरिनेछ ।
- राज्य निर्माणको महत्वपूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्न सक्ने युवा वर्गको शिक्षा र स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरु साथै खेलकुद र रोजगारी श्रृजनामा सहयोग गरिने कार्यक्रम युवा मार्फत संचालन गर्नु, युवा नेतृत्व विकास र विकास निर्माणका कार्यमा युवाहरुको सक्रिय सहभागितालाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ ।
- विकास निर्माण कार्य संचालनको पारदर्शीता, प्रभावकारी र दिगोपनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाइनेछ ।
- पशु वधशालालाई बैज्ञानिक र व्यवस्थित ढंगबाट संचालनमा ल्याउन साभेदार खोजी गरी सार्वजनिक, निजी साभेदारी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्र आधुनिक र बैज्ञानिक घर नम्वरिङ्ग प्रणाली लागु गरिनेछ ।

आदरणीय महानुभावहरू,

अव म आगामी आ.व. २०७३/०७४ का लागि अनुमानित आयव्यय विवरण प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

अनुमानित आय

आ.व. ०७३/०७४ को लागि कुल रु. ९,७३,००,०००।- (नौ करोड त्रिहत्तर लाख) आय अनुमान गरेको छु ।

१) आन्तरिक श्रोतबाट :- रु.१,००,००,०००।- (एक करोड)

२) बाह्य अनुदान तर्फ:-

क) नेपाल सरकारको पुँजिगत नगरपालिका अनुदान :- रु. ३,००,००,०००।- (तीन करोड)

ख) चालु खर्च तर्फ :- रु. ५०,००,०००।- (पचास लाख)

ग) स्थानिय विकास शुल्क :-रु. १,००,००,०००।- (एक करोड)

घ) सडक बोर्डबाट :- रु. ५०,००,०००।- (पचास लाख)

ङ) राजश्व बाडँफाडँबाट :-रु. २०,००,०००।- (बिस लाख)

च) उपभोक्ता समिति लागत सहभागीता :- रु. १,००,००,०००।- (एक करोड)

छ) सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम :- रु. १,६८,००,०००।- (एक करोड अठ्ठासी लाख)

ज) स्थानिय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP)बाट :- रु. ५५,००,०००।- (पचपन्न लाख)

झ) मालपोत रजिष्ट्रेशन :- रु. ३०,००,०००।- (तिस लाख)

गरि जम्मा रु. ९,७३,००,०००।- (नौ करोड त्रिहत्तर लाख) अनुमान गरिएको छ ।

अनुमानित व्यय:

आ.व.०७३/०७४ को लागि रु. ९,७३,००,०००।- (नौ करोड त्रिहत्तर लाख) व्यय अनुमान प्रक्षेपण गरिएको छ ।

१) चालु खर्चतर्फ कार्यालय सञ्चालन, प्रशासनिक खर्च :- रु. २,००,००,०००।- (दुई करोड)

२) स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (LGCDP) :- रु. ५५,००,०००।- (पचपन्न लाख)

३) सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम :- रु.१,६८,००,०००।- (एक करोड अठ्ठासी लाख)

४) पुँजिगत खर्चतर्फ :- रु.५,५०,००,०००।- (पाँच करोड पचास लाख)

गरि जम्मा रु. ९,७३,००,०००।- (नौ करोड त्रिहत्तर लाख) अनुमान गरिएको छ ।

अन्त्यमा.

प्रस्तुत बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने चरणमा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रुपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने नगर स्थित राजनैतिक दलका पदाधिकारी एवम प्रतिनिधिज्यूहरुको विकास प्रतिको एकता, सम्बेदनशिलता, क्षेत्रगत सूचनाको जानकारी एवम दलहरु बिच रहेको उच्च स्तरिय समन्वय, सहकार्य र सहभागिता हाम्रा लागि अत्यन्त महत्वपूर्ण उपलब्धी हुन आएकोले उहाँहरुप्रति हार्दिक आभार एवम कृतज्ञता प्रकट गर्दै यस कार्यमा प्रत्यक्ष परोक्ष सहयोग पुऱ्याउनु हुने वडा नागरिक मञ्च, नागरिक सचेतना केन्द्रका सम्पूर्ण पदाधिकारीज्यूहरु लगायत विषयगत कार्यालयहरु, नागरिक समाज, गैर सरकारी संस्था, सामुदायिक तथा निजि क्षेत्रका संघसंस्था, एकिकृत योजना तर्जुमा समितिका सम्पूर्ण सदस्य महानुभावहरु, व्यवसायी, उद्यमी, समाजसेवी, बुद्धिजिवी, सञ्चारकर्मी लगायत सहकर्मी कर्मचारी साथीहरुप्रति हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । पुनः यस नगर परिषदबाट प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम र बजेटलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न सम्बद्ध सबै पक्षहरुबाट सदाभै निरन्तर सहयोगको अपेक्षा सहित हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गराउ पाल्नुहुने प्रमुख अतिथिज्यू, विशिष्ट अतिथिज्यूहरु, विशेष अतिथिज्यूहरु, सम्पूर्ण अतिथिज्यूहरु, पत्रकार मित्रहरु र उपस्थित सबै नगरवासी महानुभावहरुप्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दै बिदा हुन्छु ।

धन्यवाद ! नमस्कार !!

मिति : २०७२/०९/२९ गते, बुधबार ।

गणेश विक्रम शाह
कार्यकारी अधिकृत
दक्षिणकाली नगरपालिका कार्यालय